

INGLIZ TILINI O'QITISHDA KOMMUNIKATIV KOPETENSIYANI INTEGRATSIYA QILISH YO'LLARI

Nusratullayeva Farzona Izzatulloyevna
Samarqand viloyati Oqdaryo tumani 38- maktab

Annotatsiya:

Ushbu tezisda Ingliz tilini o'qitishda kommunikativ hompetensiyani integratsiya qilish haqida fikir yuritilgan.

Kalit so'zlar: Rasmiy ta'lim, kommunikativ, ta'lim, tarbiya, Tilning kommunikativ yondashuvi, kompyuter va kompakt disklar, Internet, teledasturlar.

Ayni paytda ko'pchilik ingliz tilini yaxshilashni yoki farzandlarini ingliz tilini yaxshi bilishini xohlaydi. Rasmiy ta'lim, sayohat, chet elda o'qish, ommaviy axborot vositalari va Internet orqali ingliz tilini o'rganish uchun ko'plab imkoniyatlar mavjud. Ingliz tiliga bo'lgan eng muhim talab sifatli til ta'limiga katta ehtiyoj tug'dirdi.

Buning uchun biz ta'lim berish usuli va nima o'rgatish har qachongidan ham muhimroq. Bugungi kunda til talabalariga dars beradigan zamonaviy o'qituvchilar juda ko'p texnika va usullarni bilishadi. Ushbu taqdimotning mavzusi, shuningdek, o'qitish usullaridan biri tilning kommunikativ yondashuvi bilan bog'liq.

Chet tillarini o'rganish davrida ko'plab til o'qituvchilari muloqotni eng samarali deb bilishadi va "grammatikadan so'zlarga, keyin esa ijro etish uchun ishlashni o'zgartirish" tamoyili bo'yicha ishlashning an'anaviy usullarini tanqid qiladilar. "Maxsus mashqlar tilni ishlatmaslik orqali amalga oshiriladi va bu usul bilan tilni to'g'ri o'rgangan odam noto'g'ri iborani aytganidan ko'ra jim bo'ladi.

Muloqot barcha til qobiliyatlarini rivojlantiradi gapirish va yozishdan o'qish va tinglashgacha. Grammatika tilda muloqot jarayonida aqli: talaba birinchi navbatda so'zlarni, ma'lumotlarni, grammatikani eslab qoladi va keyin grammatika nimani anglatishini tushuna boshlaydi. Maqsad talabani chet tilida nafaqat samarali, balki to'g'ri gapirishga o'rgatish. Yangi so'zlarning qoidalari, ma'nolari o'qituvchi tomonidan o'quvchiga tanish so'zlar, asoslar va grammatik ma'lumotlar, imo - ishoralar va mimikalar, chizmalar va boshqa yordamchi vositalar yordamida tushuntiriladi. Shuningdek, ular kompyuter va kompakt disklar, Internet, teledasturlar, gazetalar, jurnallar va boshqalardan foydalanishlari mumkin. Bularning barchasi o'quvchilarda

o'rganilayotgan til mamlakatining tarixi, madaniyati, an'analariga qiziqish uyg'otishga yordam beradi.

Chet tili darslarida o'qituvchi o'quvchilarning juftlik va bir -birlari bilan, guruhlarda o'zaro munosabatda bo'ladigan vaziyatlarni yaratadi. Bu darsni yanada rang - barang qiladi.

Guruhda ishlashda talabalar mustaqil nutqni namoyish etadilar. Ular intervyu oluvchilarning ma'lumotlarini to'g'ri tuzatishda bir- birlariga yordam berishlari mumkin. Sinfdagi o'qituvchi muloqotni tashkil qilish, etakchi savollar berish, g'oyalarni ishtirokchilarning dastlabki g'oyalariga etkazish va munozarali masalalarni muhokama qilishda ishonchli shaxs sifatida harakat qilish vazifalari uchun javobgardir.

Ovozli til va takrorlash va yodlashga asoslangan boshqa usullardan farqli o'laroq, kommunikativ yondashuv "ochiq xulosa bilan" chiqishlarni tashkil qiladi: o'quvchilar o'z harakatlarining ichida nima ekanligini bilishmaydi. sinf xonasi javoblar va javoblarga bog'liq bo'lgan hamma narsani to'kib tashlaydi. Standartlar har bir yangi kunda amal qiladi. Bu o'quvchilarning darslarga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi: axir, har bir kishi mazmunli mavzular bilan mazmunli bog'lanishni xohlaydi. Ko'pincha darslarda nutq (o'qish va yozish ham eshitiladi). Shu bilan birga, o'qituvchilar kamroq gapiradi va ko'proq tinglaydi, faqat o'quvchilar faoliyatini boshqaradi.

O'qituvchi mashqni o'rnatadi, so'ngra o'quvchilar bilan "suhbatlashadi", keyin esa orqaga qarab yo'qoladi va kuzatuvchi va hakam sifatida ishlaydi. U faqat tadqiqot tilidan foydalanishni afzal ko'radi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, kommunikativ yondashuv -bu o'rganishni aloqa jarayoni bilan taqqoslash, aniqrog'i, o'rganish aloqa jarayonining modeli ekanligiga asoslanib, biroz soddalashtirilgan bo'lsada, lekin hatto asosiy qismlarda ham haqiqiy aloqa tizimi bilan bir xildir. Chet tilida so'zlashishni o'rganishning interaktiv yondashuvi haqida yuqorida aytilganlarning barchasi, bu holda ta'lim sub'ekti chet tilida gaplashish ekanligini ta'kidlashga imkon beradi. Shu tariqa nutqiy malakalarning bo'linishi aniq ko'rinadi va ularni uzluksiz shakllantirish uchun mashqlar buyuriladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Chomskiy, N. (1975). "Til haqida mulohazalar" Nyu-York: Panteon.Longman.
2. Ellis, R. (1999). O'zaro muloqot orqali ikkinchi tilni o'rganish. Amsterdam: Jon Benjamins Publishing Co.
3. van Ek va Aleksandr L.G 1980 yil "Threshold level English" Oksford, Pergamon.

